

Ane Halsboe-Jørgensens tale ved VEU-konferencen

Taler

Ane Halsboe-Jørgensen
Uddannelses- og
forskningminister

Dato

30. januar 2020

Sted

Københavns Erhvervsakademi

Hvorfor VEU er vigtig

Tak for invitationen. Og godt nytår. Det kan jeg lige nå at sige her på den næstsidste dag i januar. Jeg læste for nyligt en artikel i Politiken, som påstod, at seneste år – 2019 – var det bedste år, vi nogensinde har haft.

Det virker jo som en vild påstand med alle de problemer, vi ser i verden; dronedrab i Iran, Australien i brand, Coronavirus, krig i Yemen osv. Men 2019 var faktisk – på mange parametre – det bedste år, menneskeheden har haft.

Der har for eksempel aldrig været færre børn, der dør end nu. Der har aldrig været færre, der lider af alvorlige sygdomme, færre, der lever under fattigdomsgrænsen og færre, der dør med ikke at være i stand til at læse og skrive.

Det kommer jo ikke af sig selv. Det kommer, fordi verden er blevet klogere. Fordi verden har uddannet sig. Og hvis vi vil have den udvikling til at fortsætte, så skal vi blive ved med at uddanne os. Og vi skal blive ved med at gøre os klogere på emner som teknologi, klima og velfærd. Ikke bare én gang, men gennem hele livet.

Derfor er jeg glad for at være her i dag. Så vi kan hjælpe hinanden med at sætte en retning for, hvordan vi kan blive ved med at lære nyt gennem hele livet.

Nemmere vej til VEU herhjemme

Jeg kunne godt tænke mig at lægge ud med nogle tal, som ikke har været fremme

endnu. Det er tal, der stammer fra en undersøgelse, som ministeriet lavede sidste år (YouGov, 2019).

De viser, at over halvdelen af de danskere, der ikke har været på efteruddannelse de seneste fem år, gerne ville have været det. 56 procent. Vi ved ikke hvorfor. Vi kan bare konstatere, at det kunne de godt have tænkt sig.

Det er en udfordring. For som alle ved, så forandrer arbejdsmarkedet sig. Teknologien stormer frem. De jobs, vi har i dag, er ikke nødvendigvis de samme i morgen.

Så hvis vi ikke skal lade teknologien og globaliseringen løbe om hjørner med os, skal vi geare op på det her område. Vi må ikke risikere, at nogle grupper kommer til at stå uden for arbejdsfælleskabet.

Når VVEU er win-win

Lad mig komme med et eksempel. På Dansk Metals hjemmeside kan man læse om John Engelhardt Vigsø. Jeg kan relatere rigtig meget til John, for han minder lidt om min svigerfar. John har været kedelpasser i Aars Fjernvarme i over 30 år.

Han er 57 år, da han beslutter sig for at bygge oven på sit svendebrev med en akademiuddannelse i energiteknik. Han synes, der skal ske noget nyt. Og han har brug for at lære noget mere om forskellige energikilder.

John studerer på deltid samtidig med, at han fortsætter sit arbejde på forbrændingsanlægget. I den periode er han "godt spændt for", som han selv formulerer det. Men han fortryder ikke. For med en akademiuddannelse i baglommen har han fået ny viden, som gør, at han bedre kan rådgive sin arbejdsplads om miljøvenlig energi.

Det er jo win-win på alle fronter:

Aars Fjernvarme bliver grønnere, John får et mere udfordrende arbejdsliv, og Danmark holder fast i en seniormedarbejder i et vigtig jobfunktion.

Udfordringerne i VEU-systemet i dag

Så det har nogle store fordele, hvis vi kan komme i mål med et attraktivt VEU-system. Et system, som en mand som John kan se en fidus i. Og har vi så det i dag? Både ja og nej. Hvis vi tager udgangspunkt i VEU-gruppens analyser, så kan vi se nogle udfordringer:

For det første: Vi skal blive bedre til at få uddannelsesinstitutionerne og arbejdsmarkedet til at tale sammen. Det siger jeg tit. Også i alle mulige andre sammenhænge. Men på det her område, er det særlig vigtigt: Vi er ikke gode nok til at målrette indsatsen mod det, som virksomhederne efterspørger.

For det andet: Det er vigtigt, at alle videregående uddannelsesinstitutioner gør en indsats for at skabe attraktive udbud. Nogle institutioner er bedre end andre til at se VEU som en kerneopgave. Jeg oplever, når jeg kommer rundt på erhvervsakademierne, at VEU er højt prioriteret. Og det skal I have tak for. Men jeg oplever også, at VEU på andre institutioner står lidt i skyggen af de ordinære videregående uddannelser, når det gælder prestige og prioritering.

Og så er der altså også noget med overskueligheden. Da jeg blev minister for V-VEU. Altså, det kan man jo ikke kalde det. Det går lidt bedre, hvis man siger Videregående VEU. Men der er stadig mange, der ikke forstår, hvad det handler om, Og der er mange tilbud at vælge imellem. Nogle gange måske for mange.

Jeg kunne godt ønske mig et system, der var mindre kompliceret, og hvor adgangen var mere lige til.

Vi skal ikke lave det samme hele livet

John, han blev i sit job. Og alle vandt på det. Men det handler jo også om, at vi ikke nødvendigvis skal lave det samme hele livet. Tag mine forældre: De har begge to arbejdet med de samme opgaver hele livet.

Min far er lige gået på pension. Han har været ansat på det samme gymnasium og undervist i de samme fag siden 1982. Han er efter sigende rigtig god til det og har udviklet sin undervisning rigtig meget. Det har været et job med masser af udvikling. Men det har været det samme job. Det samme gælder min mor. Hun har været socialrådgiver først i Fjerritslev, så i Jammerbugt Kommune siden hun blev ansat som 24-årig.

Det kommer ikke til at ske i dag. Vi tre børn, hvoraf jeg er den ene, har allerede skiftet job flere gange, end vores forældre har i hele deres liv. Derfor har vi brug for at kunne bygge oven på og rykke os rundt.

VEU-gruppens arbejde er vigtigt

I en ny rapport fra World Economic Forum får Danmark topkarakter, når det gælder evnen til at skabe social mobilitet. Det er jo dejligt. Grobunden for, hvorfor jeg overhovedet er i politik, det er det: At jeg synes, alle børn skal have en fair chance i livet. Og uddannelse er nøglen til det.

Og det er dejligt at få ros. Men vi er stadig ikke gode nok. Der er stadig en enorm stor ulighed i hvem, der får en uddannelse, men også hvem, der trækker på efteruddannelseskontoen. Og dem, der starter ud med at få en uddannelse, er også dem, der har lettest ved at tappe ind i mulighederne senere hen.

Og det skal vi blive bedre til. Vi skal simpelthen få flere mennesker med på den vogn, der hedder uddannelse hele livet.

Jeg har ikke alle svarene på, hvordan vi gør, men jeg tror, vi kan finde løsningerne i fælleskab.

Jeg har store forventninger til det arbejde, I laver i VEU-gruppen. Vi har brug for jeres anbefalinger til, hvor vi skal sætte ind, så dem, som ønsker at opkvalificere sig, også kommer til at gøre det.

Danmark må ikke knække over i dem, der fik mulighederne, og dem, der ikke gjorde. Det må verden heller ikke. Derfor skal vi blive ved med at uddanne os. Hele livet. Så vi kan stå sammen om, at også næste år bliver det bedste år, verden nogensinde har haft.

Tak skal I have. Rigtig god konference

Kilde

www.ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Politisk tale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/ane-halsboe-jorgensens-tale-ved-veu-konferencen>